

§ 282

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin valtuustoaloitteesta, joka koskee lautta- liikenteen aloittamista Kruunuvuorenrannasta keskustaan

HEL 2021-004206 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin pääperiaatteena vesijoukkoliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Markkinaehtoinen liikenne toimii pelkillä asiakastuloilla ilman yhteiskunnan maksamaa julkista tukea. Palvelun tuottava yritys vastaa reitien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Markkinaehtoisessa mallissa kaupungin rooli on toimia vesijoukkoliikenteen mahdollistajana ja kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa liikenteen tarjontaan ovat rajalliset.

Suomenlinnan lauttaliikenne muodostaa vesijoukkoliikenteen järjestämisessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se kuuluu Helsingin seudun liikenne – kuntayhtymän (HSL) järjestämän joukkoliikenteen piiriin, jolloin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja.

Kaupunginhallitus teki 24.5.2021 periaatepäätöksen, jolla käynnistetään sähkökäyttöisen lautan hankinnan valmistelu. Hankkeessa suunnitellaan hankittavaksi akkukäyttöinen ympärivuotiseen liikenteeseen sopeva alus sekä aluksen tarvitsema lataus- ja laituri-infrastruktuuri. Sähkökäyttöistä lauttaa on suunniteltu liikennöitävän reitillä Meri-tullintori – Kruunuvuorenranta. Lautta voitaisiin saada liikenteeseen vuoden 2023 aikana.

HSL:n kanssa on neuvoteltu sähkölautan liikenteen ottamisesta osaksi HSL:n joukkoliikenne- ja lippujärjestelmää. Alustavasti on sovittu, että HSL:n liput kelpaisivat reitillä ja HSL maksaisi korvausta kaupungille toteutuneen matkustajamäärän perusteella, mikäli kaupunki vastaa kaikista lautan liikennöinnistä aiheutuvista kuluista ja liikennöintiin liittyvää hallinnosta. Kruunuvuorenrannan vesiliikenneyhteyden menestymisen kannalta on tärkeää, että HSL:n liput kelpaavat lautalla. Tällöin lauttayhteys voi toimia kiinteänä osana joukkoliikennejärjestelmän kokonaisuutta ja mahdollistaa lauttayhteyden käyttämisen jokapäiväisessä liikkumisessa. Ilman HSL-lippujen kelpoisuutta lautan matkustajamäärä jää olennaisesti pienemmäksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan Kruunuvuorenrannan vesiliikenteen kehittämisessä kannattaa edetä edellä esitellyn pitkälle valmistellun sähkölauttakonseptin mukaisesti.

Kruunuvuorenrantaan on kesäksi 2021 tulossa pienimuotoinen vesiliikennekokeilu, jonka kautta kerätään tietoa mm. reitin kysynnästä ja matkustajien tarpeista. Kokeilussa liikennöidään maanantaista perjantaihin reitillä Kruunuvuorenranta – Kauppatori yksi lähtö suuntaansa. Lähtöajat ovat alustavasti klo 08:00 Kruunuvuorenrannasta Kauppatorille ja paluu klo 17:15 Kauppatorilta Kruunuvuorenrantaan. Lisäksi Kruunuvuorenranta on myös pysäkinä kesällä 2021 uudella Hakaniemien Island Hopping –saaristoreitillä, jonka pysäkkeinä ovat Hakaniemi > Kruunuvuorenranta > Vasikkasaari > Vallisaaren Luotsipiha > Vallisaaren Torpedolahti > Lonna > Kruunuvuorenranta > Hakaniemi. Tällä linjalla ajetaan 5 lähtöä päivässä.

HSL on valmistellut Laajasalon linjastosuunnitelmaa, jonka ensimmäisenä osana on hahmoteltu liityntälinjaston kehittämisen vaiheita ennen Laajasaloon tulevaa raitiotieyhteyttä. Laajasalon nykyiset bussireitit palvelevat olemassa olevan asutuksen painopisteitä. Kruunuvuorenrannan edelleen rakentuessa bussiliikenteen tarjonta ei ole vuoromääriltään riittävää ja se jää uusille asukkaille liian pitkien kävelyetäisyyksien päähän. HSL:n on hyväksytyssä toiminta- ja taloussuunnitelmassaan vuosille 2021-2023 varautunut kehittämään tulevana vuosina Kruunuvuorenrantaan palvelevaa bussilinjastoa ja lisäämään tarjontaa alueella asukasmäärän kasvun tahdissa.

Käsittely

Mikko Aho: kohta 4:

”Kaupunginhallitukselle on valmistelussa periaatepäätös, jolla käynnistettäisiin sähkökäyttöisen lautan hankinnan valmistelu ja myönnettäisiin tälle hankkeelle erillismäärärahaa 1,0 milj. euroa vuodessa 10 vuoden ajanjaksolle. Periaatepäätös on tarkoitus tehdä tällä valtuustokaudella.” ei pidä enää paikkansa sen osalta, että tällä valtuustokaudella myönnettäisiin tälle hankkeelle erillismääräraha.

muutetaan muotoon:

Kaupunginhallitus teki 24.5.2021 periaatepäätöksen, jolla käynnistetään sähkökäyttöisen lautan hankinnan valmistelu. Hankkeessa suunnitellaan hankittavaksi akkukäyttöinen ympärivuotiseen liikenteeseen sopeva alus sekä aluksen tarvitsema lataus- ja laiturinfrastruktuuri. Sähkökäyttöistä lauttaa on suunniteltu liikennöitävän reitillä Meri-tullintori – Kruunuvuorenranta. Lautta voitaisiin saada liikenteeseen vuoden 2023 aikana.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Saxberg Mirita Lauttaliikenne Kruunuvuorenrannasta keskustaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin pääperiaatteena vesijoukkoliikenteen järjestämisessä on ollut, että vesiliikenteen palvelujen tulee muodostua markkinaehtoisesti. Markkinaehtoinen liikenne toimii pelkillä asiakastuloilla ilman yhteiskunnan maksamaa julkista tukea. Palvelun tuottava yritys vastaa reitien ja aikataulujen suunnittelusta sekä lippujen hinnoittelusta. Markkinaehtoisessa mallissa kaupungin rooli on toimia vesijoukkoliikenteen mahdollistajana ja kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa liikenteen tarjontaan ovat rajalliset.

Suomenlinnan lauttaliikenne muodostaa vesijoukkoliikenteen järjestämisessä poikkeuksen. Suomenlinnassa on ympärivuotista asumista ja sen vuoksi se kuuluu Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) järjestämän joukkoliikenteen piiriin, jolloin kaupungin maksamalla tariffituella myös subventoidaan lippujen hintoja.

Kaupunginhallitukselle on valmistelussa periaatepäätös, jolla käynnistettäisiin sähkökäyttöisen lautan hankinnan valmistelu ja myönnettäisiin tälle hankkeelle erillismäärärahaa 1,0 milj. euroa vuodessa 10 vuoden ajanjaksolle. Periaatepäätös on tarkoitus tehdä tällä valtuustokaudella. Hankkeessa suunniteltaisiin ja hankittaisiin akkukäyttöinen ympärivuotiseen liikenteeseen sopiva alus sekä aluksen tarvitsema lataus- ja laiturinfrastruktuuri. Sähkökäyttöistä lauttaa on suunniteltu liikennöitävän reitillä Meri-tullintori – Kruunuvuorenranta. Lautta voitaisiin saada liikenteeseen vuoden 2023 aikana.

HSL:n kanssa on neuvoteltu sähkölautan liikenteen ottamisesta osaksi HSL:n joukkoliikenne- ja lippujärjestelmää. Alustavasti on sovittu, että HSL:n liput kelpaisivat reitillä ja HSL maksaisi korvausta kaupungille toteutuneen matkustajamäärän perusteella, mikäli kaupunki vastaa kaikesta lautan liikennöinnistä aiheutuvista kuluista ja liikennöintiin liittyvää hallinnosta. Kruunuvuorenrannan vesiliikenneyhteyden menestymisen kannalta on tärkeää, että HSL:n liput kelpaavat lautalla. Tällöin lauttayhteys voi toimia kiinteänä osana joukkoliikennejärjestelmän kokonaisuutta ja mahdollistaa lauttayhteyden käyttämisen jokapäiväisessä liikkumisessa. Ilman HSL-lippujen kelpoisuutta lautan matkustajamäärä jää olennaisesti pienemmäksi.

Kaupunkiympäristölautakunnan käsityksen mukaan Kruunuvuorenrannan vesiliikenteen kehittämisessä kannattaa edetä edellä esitellyn pitkälle valmistellun sähkölauttakonseptin mukaisesti.

Kruunuvuorenrantaan on kesäksi 2021 tulossa pienimuotoinen vesiliikennekokeilu, jonka kautta kerätään tietoa mm. reitin kysynnästä ja matkustajien tarpeista. Kokeilussa liikennöidään maanantaista perjantaihin reitillä Kruunuvuorenranta – Kauppatori yksi lähtö suuntaansa. Lähtöajat ovat alustavasti klo 08:00 Kruunuvuorenrannasta Kauppatorille ja paluu klo 17:15 Kauppatorilta Kruunuvuorenrantaan. Lisäksi Kruunuvuorenranta on myös pysäkinä kesällä 2021 uudella Hakaniemen Island Hopping –saaristoreitillä, jonka pysäkkeinä ovat Hakaniemi > Kruunuvuorenranta > Vasikkasaari > Vallisaaren Luotsipiha > Vallisaaren Torpedolahti > Lonna > Kruunuvuorenranta > Hakaniemi. Tällä linjalla ajetaan 5 lähtöä päivässä.

HSL on valmistellut Laajasalon linjastosuunnitelmaa, jonka ensimmäisenä osana on hahmoteltu liityntälinjaston kehittämisen vaiheita ennen Laajasaloon tulevaa raitiotieyhteyttä. Laajasalon nykyiset bussireitit palvelevat olemassa olevan asutuksen painopisteitä. Kruunuvuorenrannan edelleen rakentuessa bussiliikenteen tarjonta ei ole vuoromääriltään riittävää ja se jää uusille asukkaille liian pitkien kävelyetäisyyksien päähän. HSL:n on hyväksytyssä toiminta- ja taloussuunnitelmassaan vuosille 2021-2023 varautunut kehittämään tulevana vuosina Kruunuvuorenrantaa palvelevaa bussilinjastoa ja lisäämään tarjontaa alueella asukasmäärän kasvun tahdissa.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 21 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 31.3.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kruunuvuorenrannasta tarvitaan lisää liikennettä keskustaan. Nykyisellään julkinen liikenne on riittämätöntä ja esimerkiksi bussi 88 on usein täynnä. Lastenvaunuilla ei mahdu kyytiin ja liikunta-rajoitteisilla on hankalaa liikkua pois alueelta. Matkanteko esimerkiksi Rautatieasemalle on hidasta ja liikennöntiajat eivät vastaa vuorotyöläisten tarpeita. Korona-aikana tarve liikkumismuodolle on korostunut entisestään, sillä busseissa ei ole mahdollista pitää kiinni turvaväleistä.

Kruunusiltojen valmistumiseen menee vielä vuosia aikaa, mutta alueen asukasluku kuitenkin kasvaa jatkuvasti.

Kruunuvuorenrannassa sijaitsee nyt laitureita, joita olisi mahdollista käyttää lauttaliikennöintiin. Vesiteitse matka keskustaan vastaisi asukkaiden liikkumisen tarpeisiin. Helsingin vesialueilla liikennöi nykyisellään useita yksityisiä toimijoita Kruunuvuorenrannan läheltä kulkevan Suomenlinnan lautan lisäksi.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuutta pilotoida lauttaliikennettä Kruunuvuorenrannasta keskustaan jo tänä kesänä 2021 joko yksityisten lauttaliikennöitsijöiden kanssa, tai vaihtoehtoisesti kaupungin järjestämänä.

Lisäksi useat Kruunuvuorenrannan asukkaista kannattavat lauttaliikenteen pilotointia ja asiasta on käyty runsaasti keskustelua alueen Facebook-ryhmässä.”

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 1.6.2021 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 31.03.2021 Saxberg Mirita Lauttaliikenne Kruunuvuorenrannasta keskustaan

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano